

Plan van aanpak 2022 Ark gemeenschap Gouda

V1

Plaats van het plan binnen de Ark planning en control cyclus

Binnen de Ark wordt eenmaal per 4 jaar een mandaat vastgesteld. Hierin staat de richting die de Ark wil opgaan. Met ingang van 1-1-2019 is een nieuw mandaat vastgesteld. Op basis van dit mandaat wordt in een jaarcyclus gekeken naar de prioriteiten voor dat jaar. Deze worden verwoord in onderstaand plan van aanpak. In december 2021 is een aanvullend mandaat geschreven. Mede bedoeld om tot een profiel voor de nieuwe gemeenschapsverantwoordelijke te komen. Deze moet medio 2022 de huidige gemeenschapsverantwoordelijke gaan opvolgen.

De totstandkoming van deze prioriteiten is het resultaat van een aantal inventarisaties en brainstormsessies die binnen de gemeenschap hebben plaatsgevonden. Daarbij gaat het om de volgende input:

- Een interne sterkte-zwakte analyse;
- Een stakeholdersanalyse waarbij de kansen en bedreigingen benoemd zijn;
- De confrontatie hiervan waarbij vanuit een risicoanalyse door het kernteam prioriteiten gesteld zijn.

Vervolgens heeft bespreking van deze prioriteiten en onderliggende documentatie plaatsgevonden in het kernteam en bestuur.

Realisatie plan van aanpak 2021

In het plan van aanpak 2020 zijn de volgende prioriteiten gesteld:

- Huisvesting
- Corona maatregelen
- Zorg en kwaliteit
- Herziening functiegebouw
- Gemeenschapsleven

Huisvesting

In 2021 is begonnen met de verbouw en nieuwbouw om daarmee een aantal nieuwe woonplekken te realiseren. Het project is zodanig gevorderd dat per 1 maart 2022 de huisvesting gerealiseerd is waardoor zowel de woongroepen, dagbesteding, inwonende assistenten en vrijwilligers en het secretariaat nu op 1 locatie geconcentreerd zitten. Vanuit gemeenschapsperspectief is dit een stap voorwaarts.

Corona maatregelen

Ook voor 2021 werd voorzien dat corona nog onderdeel van ons leven zou blijven. Binnen De Ark heeft het aantal besmettingen niet tot grote verstoringen in de bedrijfsvoering geleid. De gemeenschapsverantwoordelijke heeft begin 2021 zitting genomen in het ROAZ overleg waarin bestuurders van de regio's Midden-Holland en Haaglanden soms op weekbasis contact hadden om maatregelen te bespreken. Dit zorgde er ook voor dat De Ark, ondanks zijn kleinschalige omvang, toch goed kon blijven inspelen op de actuele ontwikkelingen. Waar nodig werd informatie gegeven aan direct betrokkenen en overleg gevoerd met de Ouderverwantenraad en het bestuur. Net als in 2020 is door de soms wisselende beleidsrichtlijnen, er wel een beroep gedaan op de flexibiliteit van

management en assistenten. Dit werkte werkdruk verhogend. Mede doordat bijvoorbeeld bij het testen en de begeleiding goed met de individuele reacties vanuit de doelgroep rekening moest worden gehouden. Dit is goed gelukt. Door een goede planning en het beheersbaar houden van de zorg heeft De Ark in 2021 niet gebruik hoeven te maken van steunregelingen. Door het geringe aantal besmettingen leidde dit alles niet tot een hoog ziekteverzuim (2,1 % excl. zwangerschap).

Zorg en Kwaliteit

De afgelopen jaren is flink geïnvesteerd in zowel scholing op dit gebied als het aanschaffen van hulpmiddelen ter verbetering van de kwaliteit. Voorbeelden daarbij zijn het gaan werken met het zorgkader van Gentle Teaching, een eerste stap van invoering van Totale Communicatie en het integraal werken met een ECD. De uitdaging voor De Ark ligt in het gegeven dat met relatief weinig mensen niet alleen de ontwikkelingen die vanuit de maatschappij en overheid komen, gevolgd en vertaald moeten worden naar de wijze van werken in De Ark. Maar ook dat De Ark intern vanuit zijn eigen missie en identiteit de kwaliteit heeft te borgen. Uit een aantal evaluaties blijkt dat de keuzes die de afgelopen jaren gemaakt zijn, goed uitpakken voor de kwaliteit in de zorg. In de jaarlijkse kwaliteitsrapportages valt hier meer over te lezen. Voor 2021 is een aantal speerpunten genoemd:

- Verbreden van het proces van Totale Communicatie tot alle medewerkers.
- Via scholing en workshops laten beklijven van het gedachtegoed van Gentle Teaching.
- Verbeteren en harmoniseren van de ECD rapportages en waar mogelijk digitale toegang hiertoe bieden aan ouders/verwanten.
- Overgaan naar een digitale agenda (via het ECD).
- Actualiseren van het kwaliteitshandboek.
- Het inrichten van een nieuw roosterprogramma.

Bovengenoemde speerpunten zijn deels gerealiseerd. Voornaamste redenen zijn de extra aandacht die corona en de huisvesting hebben gevraagd. Daardoor is weinig voortgang geweest bij de invoering van Totale Communicatie bij Wonen. Via een aparte workshop en mogelijkheden voor het volgen van e-learning hebben de assistenten hun kennis van- en aanpak vanuit Gentle Teaching kunnen opfrissen. De verbeteringen rondom het ECD vergen een projectmatige investering die dit jaar niet mogelijk is gebleken. Het kwaliteitshandboek is geactualiseerd. De overgang naar een nieuw roosterprogramma is ook gerealiseerd.

Herziening functiegebouw

In het 4^e kwartaal 2021 heeft het project 'herziening functiegebouw' er toe geleid dat alle functies opnieuw zijn vastgesteld en gewaardeerd. Met ingang van 1 januari 2022 is dit nieuwe functiegebouw, na goedkeuring van het bestuur, ingevoerd.

Uitvoeren Medewerkers Tevredenheid onderzoek (MTO)

Dit onderzoek is gerealiseerd. De bevindingen zijn besproken in kernteam, bestuur en GTO. Voortvloeiende verbeterpunten zijn opgenomen in het plan van aanpak.

Gemeenschapsleven

De afgelopen jaren is door De Ark veel geïnvesteerd in de verbetering van het zorgproces. De Ark is echter meer dan een zorginstelling sec. Zij kent haar identiteit en missie-principes en is onderdeel van een internationale gemeenschap. De Ark is zoekende hoe we aan onze behoefte om gemeenschap te zijn invulling kunnen geven. Deze zoektocht heeft zijn tijd nodig en laat zich niet strak projectmatig sturen.

Uit het in 2020 gehouden MTO kwam uitdrukkelijk de wens naar voren om meer aandacht te gaan besteden aan het gemeenschapsleven. In het KTO, met het bestuur en met de gemeenschapsraad is hierover gesproken.

Prioriteiten

Het bestuur heeft de voorstellen inzake de prioriteitstelling vanuit het kernteam onderschreven.

Daarbij gaat het om de volgende prioriteiten:

- Huisvesting
- Corona maatregelen
- Personele capaciteit en werkdruk vermindering
- Zorg en Kwaliteit
- Gemeenschapsleven

Onderstaand een nadere uitwerking en planning hiervan. Deze is geactualiseerd tot 1 april 2022.

Huisvesting

Doel

Realiseren van huisvesting die past bij de uitgangspunten die de Ark gesteld heeft voor de middel lange termijn (2 huizen middelzwaar, dagbesteding op minimaal zelfde niveau, mogelijkheden tot inwonen derden en vrijwilligers, kantoor). Dit wordt gerealiseerd op de bestaande locatie Warmoezierskade 11. Dit gebeurt door nieuwbouw/verbouw. Hierdoor worden 4 nieuwe woonplekken gerealiseerd. Daarmee is ook de financiële continuïteit van De Ark voor de toekomst geborgd.

Situatieschets

De Ark is ruim 10 jaar bezig met huisvestingsplannen. Tot nu toe zijn die niet gerealiseerd. Voor het merendeel vanwege financiële of verwervingsbelemmeringen. Sinds vorig jaar kent de Ark een (groeïende) wachtlijst met voor het merendeel jongeren die zich (laten) aanmelden voor het wonen. Vanuit het zorgkantoor is al eerder gevraagd om tot uitbreiding van het aantal plaatsen over te gaan. Mede omdat men zekere risico's ziet voor de continuïteit bij de huidige mate van kleinschaligheid. Bovendien blijkt uit reacties van bewoners, ouders en verwanten, en de assistenten dat het voorzieningenniveau van de huidige locatie aan de Warmoezierskade omhoog moet. Met name daar waar het gaat om klimaatbeheersing en woonruimte. In 2019 is besloten om niet meer te focussen op totale nieuwbouw lange termijn en kleinschalige aanpassingen, maar op uitbreiding woon/werkfaciliteiten op bestaande locatie. In 2019 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van het programma van eisen. In 2020 is een projectteam samengesteld, de definitieve tekeningen gemaakt, en een formele bouwvergunning ingediend. In 2021 is begonnen met de bouw waarbij vanaf 1 april 2022 de huisvesting van nieuwe bewoners gerealiseerd zal zijn. De maanden erna wordt verder gewerkt aan grondwerk/betegeling, de tuin en het nieuwe tuingebouw. 1 juni wordt de afronding verwacht. Financiering is door verkoop Hofstee, fondswerving en hypotheekverstrekking geborgd.

Stappenplan (samenvatting projectplan)

Actie	Wie	Gereed	Status
Goedkeuring (gemeente)	Projectteam	15-2-2021	Gereed
Bouw	Projectteam	1-3-2021	Gereed
Fondswerving	Projectteam	1-8-2021	Gereed
Oplevering en afronding	Projectgroep	1-7-2022	

Kwaliteitsindicatoren

- Korte termijn aanpassingen in de huisvesting leiden tot een hogere tevredenheid van de huidige bewonersgroep.
- Logeerwensen kunnen voor 4 mensen van de wachtlijst worden ingevuld.
- De uitgaven en opbrengsten verlopen volgens de vastgelegde businesscase en passen in de door het bestuur vastgestelde financiële kaders.
- Er is een doelgroepbeleid op basis waarvan de wooneisen geformuleerd zijn.

Corona maatregelen

Doel

Adequaat kunnen inspelen op ontwikkelingen en maatregelen rondom de corona pandemie. Met als doel om een zo veilig en gezond mogelijke leefomgeving te hebben en houden voor huisgenoten, werkmakers, medewerkers en vrijwilligers.

Situatieschets

In 2020 en 2021 heeft de Nederlandse samenleving allerlei stadia van beperking en versoepeling doorgemaakt als het gaat om het bestrijden van de corona besmettingen. De Ark speelt hier zo goed mogelijk op in met haar eigen set aan maatregelen. Deze worden steeds aangepast op de werkelijkheid zoals die zich op dat moment afspeelt. Belangrijk is dat er een goede informatiestroom vanuit de professionele omgeving van De Ark naar ons toekomt. Dit is gerealiseerd door o.a. deelname aan het ROAZ overleg en een directe afstemming op bestuursniveau met Gemiva-SVG en Ipse de Brugge. Op uitvoerend niveau zijn de lijnen kort met o.a. GGD Midden-Holland. Daarnaast is het informeren en in overleg treden met relevante stakeholders van essentieel belang. Het gaat hier intern over o.a. de medewerkers, gemeenschapsraad, ouderverwantenraad en bestuur. En extern met name de ouders- en verwanten, het zorgkantoor en de leveranciersorganisaties. Verwachting is dat in 2022 corona meer als iets gezien moet worden als onderdeel van de samenleving waarmee we moeten leven. De Ark zal op basis van de actualiteit hierop moeten inspelen.

Stappenplan

Een stappenplan is niet te maken. E.e.a. is te afhankelijk van de actuele situatie.

Kwaliteitsindicatoren

- De maatregelen leiden tot een minimaal risico op besmetting.
- De informatie aan de diverse stakeholders wordt als voldoende en adequaat gezien, en krijgt waar nodig opvolging vanuit de stakeholder.
- De werkbelasting en het werkplezier worden als voldoende beoordeeld.
- De mogelijkheden om financiële tegemoetkomingen vanuit overheidsmaatregelen te krijgen worden optimaal benut.

Personele capaciteit en werkdruk vermindering

Doel

Het hebben van voldoende geschoolde assistenten om de zorg voor de huisgenoten en werkmakkers te borgen.

Situatieschets

De afgelopen jaren is in Nederland de personele schaarste in de (gehandicapten)zorg sterk toegenomen. Dit heeft er toe geleid dat in 2021 De Ark met heel veel moeite haar roosters kon rondkrijgen. Vacatures waren moeilijk invulbaar. In 2022 heeft het aantrekken van geschikt personeel de hoogste prioriteit.

Stappenplan (samenvatting projectplan)

Actie	Wie	Gereed	Status
Maken wervingsplan	Kernteam	1-3-2022	Grotendeels gereed. Met inzet van externe inhuur gaat uitvoering plaats vinden
Evaluatie werving	Kernteam	1-6-2022	
Aanvullende acties	Kernteam	> 1-6-2022	

Kwaliteitsindicatoren

- Voor 1 juli 2022 zijn minimaal 3 assistenten en 2 invalkrachten aangenomen voor de woongroep (minimaal voor 75 uur capaciteit/week).
- Vervanging door vertrek van assistenten wordt tijdig gerealiseerd.
- Het inwerken voldoet aan de in het KHB gestelde kwaliteitseisen.
- Voor 2023 is personeelsbeleid voor het werven van personeel geformuleerd.

Zorg en Kwaliteit

Doel

Het in stand houden van een cyclus waarbij evaluatie van bestaande maatregelen, inbreng van mogelijkheden om de zorg te verbeteren, het hier daadwerkelijk uitvoering aan geven en deze opnieuw beoordelen, centraal staat. Met als resultaat dat de kwaliteit van de zorg aan huisgenoten en werkmakers voldoet aan de daaraan gestelde eisen.

Situatieschets

De afgelopen jaren is flink geïnvesteerd in zowel scholing op dit gebied als het aanschaffen van hulpmiddelen ter verbetering van de kwaliteit. Voorbeelden daarbij zijn het gaan werken met het zorgkader van Gentle Teaching, een eerste stap van invoering van Totale Communicatie en het integraal werken met een ECD. De uitdaging voor De Ark ligt in het gegeven dat met relatief weinig mensen niet alleen de ontwikkelingen die vanuit de maatschappij en overheid komen, gevolgd en vertaald moeten worden naar de wijze van werken in De Ark. Maar ook dat De Ark intern vanuit zijn eigen missie en identiteit de kwaliteit heeft te borgen. Uit een aantal evaluaties blijkt dat de keuzes die de afgelopen jaren gemaakt zijn, goed uitpakken voor de kwaliteit in de zorg. In de jaarlijkse kwaliteitsrapportages valt hier meer over te lezen. Vanuit de analyse is echter duidelijk geworden dat het borgen en bekijken van deze kwaliteit de nodige inspanning blijft vergen. In het beleidsplan 2021 zijn speerpunten opgenomen die voor een deel, vanwege andere prioriteiten, niet gerealiseerd konden worden en nu in het beleidsplan 2022 terugkeren. Dit zijn:

- Verbreden van het proces van Totale Communicatie tot alle medewerkers.
- Verbeteren en harmoniseren van de ECD rapportages en waar mogelijk digitale toegang hiertoe bieden aan ouders/verwanten.
- Overgaan naar een digitale agenda (via het ECD).

Daarnaast zijn de volgende nieuwe punten geformuleerd:

- Invoeren nieuwe woonmodel (2 aparte woningen; vaste assistenten)
- Zorgdragen voor een scholingsplan
- Vormgeven aan de invulling van taken die door de orthopedagoog worden uitgevoerd

Stappenplan

Actie	Wie	Wanneer	Status
Verbreden Totale Communicatie	Kernteam	1-12-2022	Voor dagbesteding gerealiseerd
ECD rapportages	Kernteam	1-12-2022	
Digitale agenda	Kernteam	1-10-2022	
Invoeren nieuwe woonmodel	Kernteam/team Wonen	1-4-2022	Besproken met assistenten. Is op 1-3 al mee van start gegaan. Evaluaties in TO's
Zorgdragen voor een scholingsplan	Kernteam	1-6-2022	
Invulling taken orthopedagoog	Kernteam/orthopedagoog	1-6-2022	Voor een deel al gerealiseerd

Kwaliteitsindicatoren

- De invoering van Totale Communicatie levert een positief effect op de communicatie met de huisgenoten en wordt door de assistenten geaccepteerd als standaardmethodiek.

- De wijze van rapporteren is eenduidig en kan daar waar nodig zonder verdere vertaalslagen beschikbaar gesteld worden aan ouders/verwanten.
- De digitale agenda is ingevoerd en wordt door alle assistenten doelmatig gebruikt.
- Er is scholingsbeleid en een scholingsplan
- Orthopedagoog levert bijdrage aan kwaliteitsborging en -verbetering.
- Kwaliteitsevaluatie en -ontwikkeling staan als periodiek punt op de agenda's van TO's en KTO.

Gemeenschapsleven

Doel

De Ark is meer dan een zorginstelling. Binnen De Ark staat het gemeenschapsleven centraal. De maatschappij verandert en daarmee ook de behoeften om het gemeenschapsleven invulling te geven. In 2022 willen we nagaan hoe we aan dit gemeenschapsleven hernieuwde invulling kunnen geven. Als individu, als groep, en als onderdeel van een nationale, regionale en internationale gemeenschap.

Situatieschets

De afgelopen jaren is door De Ark veel geïnvesteerd in de verbetering van het zorgproces. De Ark is echter meer dan een zorginstelling sec. Zij kent haar identiteit en missie-principes en is onderdeel van een internationale gemeenschap. De Ark is zoekende hoe we aan onze behoefte om gemeenschap te zijn invulling kunnen geven. Deze zoektocht heeft zijn tijd nodig en laat zich niet strak projectmatig sturen.

Uit het in 2020 gehouden MTO kwam uitdrukkelijk de wens naar voren om meer aandacht te gaan besteden aan het gemeenschapsleven. In het KTO, met het bestuur en met de gemeenschapsraad is hierover gesproken. In 2021 is in het plan van aanpak een aantal ambities geformuleerd. Vanuit ook de gesprekken met de medewerkers kwam naar voren dat hier nog meer invulling aan gegeven kan gaan worden als hiervoor de ruimte is in de werkbelasting. Daarbij is geconcludeerd dat deze ambities ook in 2022 actueel zijn en in het plan van aanpak moeten worden opgenomen.

Actieplan

Voor 2022 zijn de volgende ambities geformuleerd:

- We willen meer aandacht geven aan het onderling bespreken hoe we ‘gemeenschap’ ervaren.
- We willen iedereen in de gemeenschap meer informeren over regionale en internationale ontwikkelingen.
- Mogelijkheden om deel te nemen aan vormingen en retraites worden uitgebreid.
- De contacten tussen De Ark Haarlem en Gouda worden geïntensiveerd.
- Op regionaal niveau worden, binnen de kaders van de corona maatregelen, door onze eigen gemeenschap initiatieven ontwikkeld om ‘ontmoetingsmomenten’ te creëren.
- Daar waar mogelijk wordt de positie van de gemeenschapsraad om hier het voortouw in te nemen versterkt.
- De bijdrage, rol en invulling van de werkgroep spiritualiteit wordt in één lijn gebracht met het ambitieniveau dat we hebben.
- We blijven onze actieve bijdrage aan het internationale Charter proces leveren.

Voor een verdere detailinvulling wordt verwezen naar het document ‘Addendum Mandaat De Ark Gemeenschap dat als bijlage is toegevoegd. De gemeenschapsverantwoordelijke initieert een aantal van bovengenoemde acties. Hier is geen concreet tijdvenster in te benoemen. Periodiek zal de voortgang met bestuur, kernteam en gemeenschapsraad besproken worden.

Kwaliteitsindicatoren

- De quickscan van het MTO 2022 toont aan dat de initiatieven gewaardeerd worden en als een verbetering van het gemeenschapsleven worden ervaren.
- Vanuit leden van de gemeenschap en vertegenwoordigers van de Ark Internationaal is er een kwalitatief goede waardering voor de invulling op dit gebied en de weg die we daarin volgen.

Fred van Setten

Gemeenschapsverantwoordelijke

Addendum mandaat Ark 2022-2023

1. Doorgaan met waar we mee bezig zijn:
  - 1.1. Door de nieuwe huisvesting kunnen we in elke woning meer het samen-leven/samen-wonen/samen-werken vorm gaan geven. Huisgenoten, assistenten en vrijwilligers richten zich op de zorg voor elkaar zoals dit in het gedachtegoed van De Ark verankerd zit.
  - 1.2. We maken een belevingsgerichte tuin voor zowel de dagbestedingsgroepen als voor de huisgenoten.
  - 1.3. We zorgen dat vrije tijd op een wijze besteed wordt waar de huisgenoot zich goed bij voelt.
  - 1.4. We zijn ons er van bewust dat in situaties waar werkdruk hoog is, we er voor elkaar zijn om oplossingen hiervoor te vinden.
  - 1.5. We letten er op dat de assistenten van Wonen en Dagbesteding goed met elkaar blijven samenwerken.
  - 1.6. We betrekken steeds meer de invalkrachten en vrijwilligers bij hetgeen we doen.
  - 1.7. We blijven midden in de samenleving staan en voelen ons verbonden met onze buurt, onze stad en onze regio.
  - 1.8. We zorgen dat we financieel gezond blijven.
  - 1.9. We gaan steeds beter vanuit de principes van 'Gentle Teaching' met elkaar en de huisgenoten/werkmakers om.
  - 1.10. We verhogen de betrokkenheid van huisgenoten en werkmakers bij beslissingen die van invloed zijn op hun dagelijks leven in De Ark.
  - 1.11. We versterken de samenwerking tussen bestuur, kernteam, gemeenschapsraad en ouderverwantenraad. En met de internationale federatie.
2. We ontwikkelen ons verder:
  - 2.1. We hebben een personeelsbeleid dat ons in staat stelt om zowel tijdig nieuwe medewerkers aan te trekken als zittende medewerkers te behouden.
  - 2.2. We zorgen dat assistenten en verantwoordelijken in staat zijn om een omgeving te creëren waarin sprake is van een 'gezonde' werkbeleving. We nemen tijdig maatregelen om te voorkomen dat dit anders ervaren wordt.
  - 2.3. We accepteren dat er de komende jaren door corona en eventueel nieuwe varianten hiervan een leefwereld komt die uitdaagt om nieuwe vormen van samen leven te ontdekken en te beleven. We richten de gemeenschap zodanig in dat vanuit dit gegeven het welzijn van de leden van de gemeenschap geborgd wordt.
  - 2.4. We richten ons op een organisatievorm waarmee op structurele wijze fondsen geworven worden. Met daarbij extra aandacht voor de solidariteit met andere gemeenschappen wereldwijd.
  - 2.5. We hebben oog voor de ouder wordende huisgenoot en werkmaker, en richten de woon- en leefwereld binnen onze gemeenschap daar op in.
  - 2.6. We willen gezien worden als een aantrekkelijke werkgever voor zorgmedewerkers en hen een werk- en leefomgeving bieden waar ze hun talenten kunnen laten zien en zich verder kunnen ontwikkelen.
  - 2.7. We gaan kijken welke mogelijkheden de digitalisering biedt om bij te dragen aan onze manier van voor elkaar zorgen en met elkaar gemeenschap vormen. Waar nodig nemen we ook afscheid van bepaalde vormen van ondersteuning op dit gebied.
  - 2.8. We gaan op zoek naar initiatieven buiten de gemeenschap die kunnen leiden tot een 3^e Arkgemeenschap in Nederland. We werken daarbij samen met De Ark Haarlem.
  - 2.9. Aan het eind van de mandaatperiode wordt met elkaar gekeken of het haalbaar is om in een volgend mandaat vast te leggen dat er een 3^e huis binnen de Arkgemeenschap Gouda vorm zal krijgen.